

A R T E S A D E L L E I D A

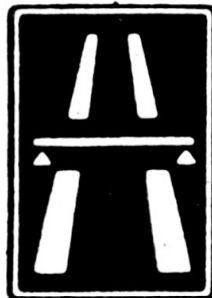
LA FEMOSA

REVISTA D' OPINIÓ I D' INFORMACIÓ LOCAL

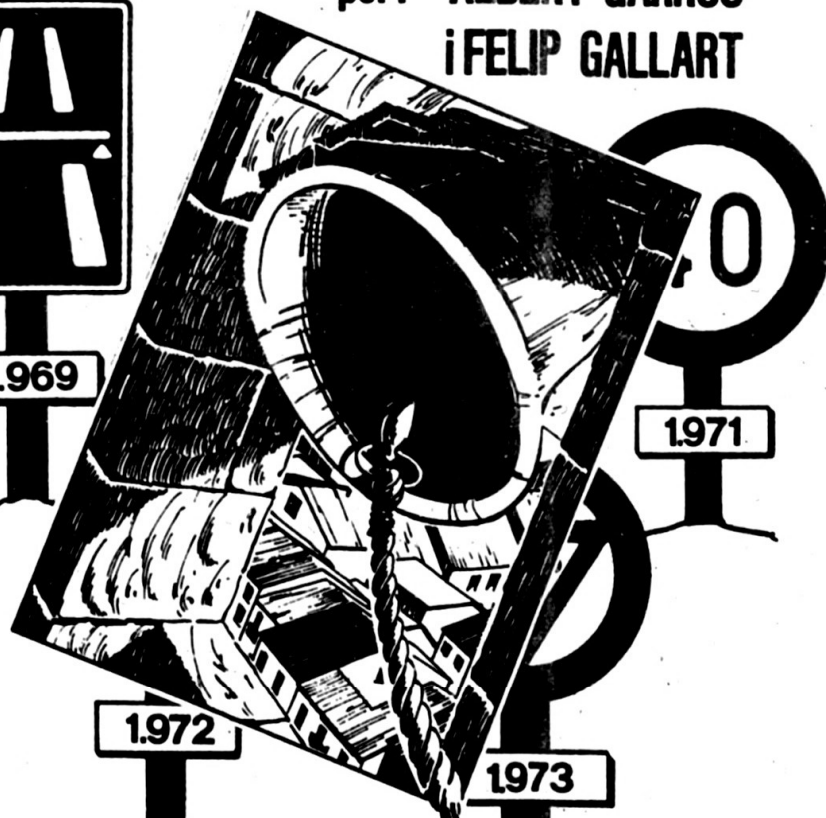
núm. 134 - abril 1992

HUMOR ARTESENE RECOPILACIÓ FETA

per: ALBERT GARRÓS
i FELIP GALLART

1969

1971

1972

1973

nadal
1978

al darrera tants anys de dissort,
t amb ellis, també, la peresa,
n un argument vàlid i fort
ciar, des d'aquí a Artesa,
que ens menarà a bon port
U i AMOR i amb la promesa
DADA! que mai no ha mort

ON
A
D
A
L

PÒRTIC

Fa vint-i-cinc anys que l'Agrupació Cultural "La Femosa" existeix. Fa vint-i-cinc anys, doncs que al nostre poble hi ha funcionat, bé o malament (que això és una altra cosa) un instrument de cultura, un instrument que d'alguna manera ha contribuït a la culturalització d'Artesa. És clar que aquesta eina de culturalització només ha pogut funcionar (com totes les eines) amb l'esforç humà i aquest, al nostre poble, per raons que no sabríem explicar, ha estat sempre molt escàs. No volem dir que no ha existit, que ha existit, sinó que no ha estat mai suficient.

La culturalització d'un poble com el nostre no s'aconsegueix només amb un instrument de cultura com "La Femosa", sinó que requereix l'esforç continuat de totes les persones que hi viuen, el que passa, però, és que la immensa majoria

de persones no són conscients de la importància de la cultura i per això en passen olímpicament. Cal doncs, malgrat la seva poca eficàcia, una eina investigadora de cultura; un instrument que dia darrera dia, any darrera any, vagi parlant de cultura com un fet quotidià, com si es tractés d'una cosa sense importància; talment com una pluja finíssima que va penetrant sense que ningú ho tingui la sensació de mullar-se.

"La Femosa" en aquests vint-i-cin anys segurament no ha aconseguit de penetrar del tot (o almenys no, com hauria calgut) dins el complicat entramat de la nostra petita comunitat de poble, però amb tot, és un fet innegable que, durant un quart de segle "LA Femosa" ha estat aquí, sempre com una cosa viva i fidel a la idea que la va fer néixer, unes èpoques millors que les altres, amb en-

certs i fracassos (segurament amb molts més encerts que fracassos), ha anat creixent i consolidant-se. Al seu darrera ha anat deixant tota una rècula d'activitats que (pensem que sí), han ajudat substàncialment a fer créixer culturalment el nostre poble.

Que per molts anys pugui continuar com fins ara. Que per molts anys pugui seguir fidel al seu poble i a la cultura d'aquest país que, malgrat tot, encara necessitem molt d'esforç i dedicació. Endavant i enhorabona per aquests primers vint-i-cincs anys de vida.

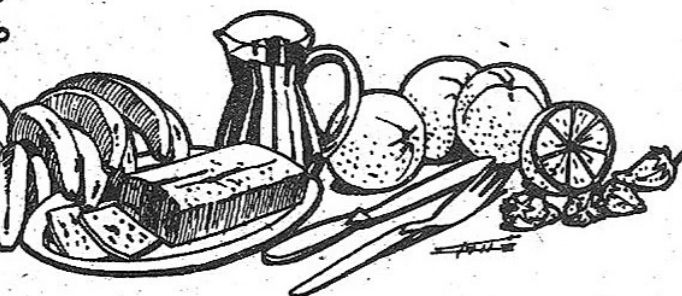
La Femosa-Cuina

RECEPTES
de CUINA
CASOLANA

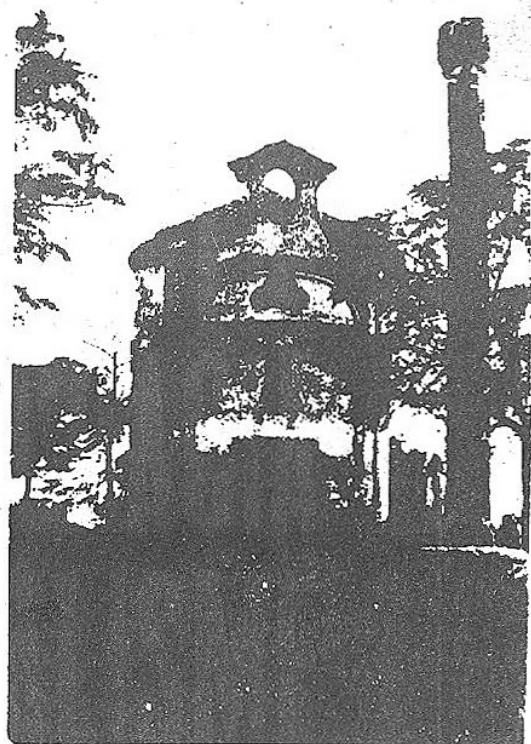

LA FEMOSA CUINA - 2

Receptes de cuina casolana

SAN RAMON
200 ANYS D'UNA ERMITA

Artesa de Lleida 1777 1977

LA FEMOSA

REVISTA D'OPINIO I D'INFORMACIO LOCAL

NÚM. 134 / ABRIL 1992

EDITA: AGRUPACIÓ CULTURAL "LA FEMOSA"
CARRER DELS GALLART, 7
ARTESA DE LLEIDA

SEGONA ÈPOCA

DIPOÏT LEGAL: L-264 - 1981

AMB EL SUPORT DE:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Diputació de Lleida

ÍNDEX

PORTIC / 1

LA FEMOSA, 25 ANYS / 4
Per Felip Gallart

ANIVERSARI / 7
Per Eulàlia Solà i Miró

UN QUART DE SEGLE / 9

EL GRUP DE RECERQUES
ARQUEPLOGIQUES / 17
Per Josep Gallart

ANECDOTES DE PRIMERA
HORA / 22
Per A. Costafreda

"LA FEMOSA" EN LA
TRANSICIO POLITICA / 24

Els articles i opinions que apareixen a les pàgines de LA FEMOSA reflecteixen únicament l'opinió de llurs signants.

La Femosa, 25 anys

Enguany és any de celebracions i d'aniversaris. Entre totes elles una no pot passar-nos per alt com artesencs: La Femosa ha estat durant aquest vint-i-cinc anys la dinamitzadora de la major part d'iniciatives i d'activitats culturals que s'han realitzat al nostre poble. La Femosa va néixer en uns moments difícils per a la nostra cultura, uns moments en què tot allò que tenia cert olor de resposta, de català i de catalanisme era sospitós. La nostra Agrupació però va estar fidel a allò que s'esperava d'ella, que plegats esperàvem d'ella i de nosaltres. Va esdevenir una institució combativa per defensar i fer créixer un model de país, des de la humilitat d'un poble petit, basat en els seus propis orígens, tan malmesos pels foscos anys de la Dictadura franquista. La Femosa sorgí amb una idea global de

cultura. Es féu seva la idea de recuperar i crear tot un seguit d'aspectes culturals que havien de fornir el nostre poble amb una base pròpia, arrelada i compromesa a una visió catalanista, regeneracionista i progressista de la nostra pròpia cultura.

No vull ara posar-me a fer història, era molt jove quan va néixer La Femosa, i suposo que altres des d'aquestes pàgines ho faran amb més traça. Jo us vull parlar de la meva vivència de l'entitat com a membre que ha viscut tota la seva joventud una mica marcada i impregnada per l'Agrupació. Parlar de La Femosa és una mica parlar de mi mateix. Hom esdevé d'un lloc i el lloc esdevé alhora una part d'un mateix. Hom deixa replecs de pell allà on viu i replecs de pell d'allà on viu s'incorporen en la pròpia essència personal. La Femosa va estar

una mica l'aguaitar a l'exterior de la meva closca en els anys llunyas d'infància i d'adolescència, quan es conforma el pensament, la personalitat i tot allò que t'és més característic. Descobrir que hi havia una realitat per la qual calia combatre, i pagava la pena fer-ho. Descobrir la meva pròpia llengua, tan malmesa; la meva cultura, tan malmesa; el meu país, tan malmés; i per damunt de tot una consciència cívica, una consciència de la necessitat de canvi, de posar el coll pel canvi, per recuperar una mica el temps que ens havien pres, que ens havien robat d'una forma lamentable. I un amor compartit per un mateix país i un mateix impuls de resistència i revolta contra l'insult al qual ens volien sotmetre. I sentir-se fort i solidari al costat dels altres, a frec dels altres. Sentir-se viu, jove, atrevit, arrelat a la terra i als orígens.

La Femosa són records de teatre, d'esplai, de futbol, de folklore, d'excursions, de festa, de revista, de consciència, de servei, d'amistat sobretot;

de recerca, perquè la vida, en definitiva, és una recerca constant d'aquelles coses que t'ajuden a créixer cap endins.

Moltes hores de tertúlia ens contemplen, plegats intentàvem arreglar el nostre poble, el nostre país, el món sencer si convenia. I encara ho intentem, perquè, en el fons, treballar plegats és una manera de col.laborar en el propi creixement personal i de retruc en el dels altres, en una complexa xarxa d'interrelacions personals. I aspirar a canviar el món no deixa de ser una bella causa, per molt que diguin. El temps al final se't tira a sobre i t'adones que, si hem de ser sincers, déu ni do tot el que hem fet, perquè enganyar-nos, i perquè no ésser una mica generosos amb nosaltres mateixos, almenys ara que complim vint-i-cinc anys. Déu ni do si hom repassa el camí que hem fet plegats. Si penso que m'he fet com a escriptor des d'aquestes pàgines, amb articles de tota mena: articles tronats, il.lustrats; poemes d'una flonjor sentimental pujada de to; escrits i narracions fantasioses; acu-

dits sense solta, molt sovint; i tantes coses de mi mateix que he anat deixant en aquestes planes i que avui, contemplades en la distància, poden semblar ingènues. No hi renuncio, però, no renuncio a res. Tot plegat m'ha ajudat fer-me una mica més persona, que al cap i a la fi és allò que compta: Persona, una mica més jo mateix. Fugint dels tòpics tan trillats, he après una mica a dubtar de les coses. La cultura, la vertadera cultura és desenvolupa en els grups d'individus que comparteixen unes mateixes inquietuds entre aquelles persones que

treballen plegades per sentir-se vives pel damunt de tot, vives lluny de l'academicismes dels col·legis, dels instituts i de les universitats; del treball i de tots aquells llocs que t'examinen.

Ja fa vint-i-cinc. Les celebracions han de servir per fer inventari de tot allò que s'ha fet i que encara manca, de tot allò que no s'ha pogut fer, esbrinar on hi ha hagut errors i aprendre d'ells, i sobretot esdevenir crítics per emprendre el camí que cal. Vint-i-cinc anys, déu ni do, i tant joves que ens sentim encara.

Felip Gallart i Fernàndez

LA VILETA

(Origen d'un poble
que creix)

...no hi haurà futur si no tenim el mínim respecte exigible al passat que ens ha quedat.

J.V.

ARTESA
DE
LLEIDA
1976

ANIVERSARI

25 anys és una xifra plena de suggerències que apunten cap a la maduresa d'una existència i la pertinent celebració pel fet d'haver recorregut un camí no pas curt ni sempre fàcil.

La celebració del vinticinquè aniversari de l'Agrupació Cultural "La Femosa" ens omple, a la majoria d'artesencs de satisfacció i tendre orgull; poques vegades una associació del tipus que sigui, ha fet un recorregut tan llarg subratllat de vegades per moments d'encoratjadora plenitud. Però no és la comparança allò que ens ha de satisfer sinó el simple i senzill fet que hi sigui, que continuï estimulant, d'una manera o altra la cultura i les arrels que li són pròpies. Que continuï fent història paral·lament a una altra història amb la qual ha conviscut molts cops a contracor. Recordem sinó la data del seu naixement 1967;

dècada aquella en què Catalunya començava a redreçar aquell cap tan cot, i a l'Europa començaven a fer crisi una escala de valors burgesos fins al moment prou benèrats, d'aquí el 1968 i el seu ambició maig, que covà tantes inquietuts i esperances, frustrades ja a l'actualitat. Se'ns acut pensar si els objectius de l'Associació s'han anat complint o no i fins a quin punt. Per a poder-ho escatir amb profunditat caldria rellegir-se bona part dels articles publicats a les pàgines de la revista de l'Associació i sempre quedaríem a mercè, és clar, de l'opinió, potser molts cops parcial, dels signants dels articles.

Des del punt de vista del funcionament moltes vegades ens hem fet i ens han fet la crítica que aquests darrers anys és una associació tancada i que no sap engrescar la joventut. I

sap engrescar la joventut. I els seus associats quin paper hi juguem?. La diferència és que nosaltres pel lligam que ens hi uneix podem incidir-hi més directament i canviar allò que no ens agrada i per tant no podem delagar responsabilitats en altri, perquè tots ens som igualment responsables. Si més no, fet i fet, en un aniversari no val a fer retrets, tot i que un aniversari ben pensat, també és un moment idoni per a re-

plantejar-se situacions i fer bugada, si cal. Amb tot ens uneix, cada u des de la seva òptica:

"Un somni, en altre temps,
entre runes colgat:
la ciutat d'ideals
que volíem bastir." (*)

I encara que ningú no es imprecindible de cara a aquest ideal, tots som necessaris des de qualsevol punt. lloc o circumstàncies.

Eulàlia Solà i Mirò

(*) Versos del poema: "La ciutat llunyana" de Màrius Torres.

EL
PALEOLÍTIC
A
LA
VALL
DE
LA
FEMOSA

ARTESA DE LLEIDA

LA VILETA
(origen d'un poble
que creix)

un any de vida 1976
VI HOMENATGE A LA VELLESA
ARTESA DE LLEIDA 15 de Maig de 1976

Cicle de Conferències

ARTESA DE LLEIDA 1976
PATRONAT LOCAL DE LA VELLA ARTESA
PENSIÓ PER LA VELLA ARTESA
A ARRITAMENT

index

	pàgina
PRESENTACIO	2
AGENDA	3
ESPORTS	7
TEATRE	8
II TROBADA D'ESTUDIS	8
UNA PUBLICACIO D'ARQUEOLOGIA	9
PRESPECTIVES PER A LA NOS TRA FRUITA	11
UNA NIT DE BOIRA (Presentació de UNIO DE PAGESOS)	13
ALGUN PUNT SOBRE EL MAGATZEM DEL SINDICAT	15
EL PROBLEMA DE L'AIGUA POTABLE	17
ELS INNOCENTS	19

UN QUART DE SEGLE

Aquest mes d'abril, l'Agrupació Cultural "La Femosa" compleix vint-i-cinc anys de vida. Quan l'any 1967 "La Femosa" va començar les seves activitats, amb lentitud, però amb la idea clara de ser un mitjà per a desenvolupar culturalment el nostre poble, ni els més optimistes (que sempre n'hi ha d'optimistes, sortosament) haurien pensat que algun dia "La Femosa" compliria 25 anys, i no perquè hom no tingués ganes de continuïtat, sinó perquè al nostre poble, malauradament (i no sabríem dir per quines estranyes circumstàncies) qual-sevol intentativa de crear un grup cultural, del tipus que fos, no havia anat més enllà de realitzar actes esporàdics. Mai cap no va arribar a quallar. Pensem, per exemple amb el "Quadre Escènic", que va aconseguir èxits remarcables i que, fins i tot, es va atrevir a re-

presentar "la Passió" amb unes pretencions i uns resultats per l'època (1951 i 1952) i amb els mitjants de què disposaven (pensem que la sala de la Llar del Productors estava del tot desbalandrada) extraordinaris. Pensem també amb el "Centre excursionista" que no va arrel·lar. Dins d'aquest intent de crear cultura no podem oblidar tampoc "l'Esbart Dansaire" de grata memòria i l'intent de d'uns quants joves de fer funcionar (que va funcionar un quant temps) la Biblioteca del "Hogar del Productor". Tot això va néixer i morir entre les dècades dels anys quaranta i cinquanta.

L'any 1963 es va iniciar un altre intent (aquest cop una mica diferent) de fer cultura: Es va crear "L'Agrupació Jovenívola" que anava fent coses, des d'excursions fins a cursets de llengua catalana, passant

pel teatre i conferències. Aquesta vegada va haver de plegar per causes alienes a la seva voluntat. Recordem-ho, corria l'any 1966 i llavors tot això (deien) era fer política. Va estar aquesta darrera experiència la que va esperonar els joves que la integraven a formar una altra agrupació que, aquest cop havia d'estar feta complint tots els requisits de la llei vigent. En entrar dins de la normalitat de la "anormalitat" de llavors, "La Femosa" va començar a funcionar.

Els començaments de l'Agrupació Cultural "La Femosa" van ser molt precaris i difícils, perquè les autoritats lo-

cals de llavors, sobretot des de la "Hermandad Sindical" (tot i que havien donat el seu vist i plau a la seva creació), la miraven amb un cert recel. Amb tot, com que es volia fer coses es va anar desvetllant les ganes de treballar. Només després d'un any just de la seva legalització (al 28 d'abril de 1968) "La Femosa" presentava públicament la seva colla sardanista "Dolç Esforç" i el seu "Quadre Escènic".

De l'Arxiu de la nostra agrupació, hem triat uns quants cartells per a il·lustrar, una mica de tot allò que s'ha anat fent en aquests vint-i-cinc anys:

LA FEMOSA

SEPARAT DEL BUTLLETÍ OFICIAL DE L'AGRUPACIÓ CULTURAL "LA FEMOSA"

VOLEM FESTA MAJOR

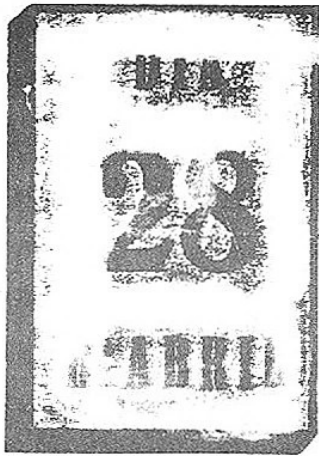
CARTA OBERTA AL POBLE D'ARTESA

Amics

Heu sentit dir pel públic que els joves no volem FESTA MAJOR

i aquesta comentaris ens han pogut a escriure aquestes ratlles:

SETEMBRE DEL 1971

ARTESA DE LLEIDA

L'Agrupació Cultural "La Famosa"

anuncia que el proper dia 28 d'Abril presentarà la seva colla sardanista "DOLÇ ESFORÇ" i el seu "QUADRE ESCENIC" i us convida a tots els actes que per aquests motius tindran lloc.

H O R A R I

- a les 10'50 matí. - Missa Major
a les 11 " - Benedicció del Banderí de la Colla Sardanista
a les 11'50 " - Sardanes a la Plaça
a les 12 " - Xerrada sobre la Sardana a càrrec de S. GRACIA
a les 15 " - Sardana de Germanor
a les 6 tarda - Al "Hogar del Productor" presentació del "Quadre escènic" amb l'obra

El millor Dependent del món

baix el següent repartiment per ordre d'aparició:

Emilia	M.ª Angels Florensa
Llucià	Gabriel Garròs
Joan	Ramon Badia
Martina	Pepeta Solé
Esteve	Casimir Gallart
Vicenc	Lluís Niubó
Júlia	Carne Besora
Atracador	Antoni Carretero

Direcció Artística: Adolf Costafreda

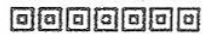
Direcció Escènica: Isidre Olomí

Apuntador: Josep M.ª Costafreda

Decorats: Vidua de Joan Sotoca - Reus

Cicle de Conferències

Novembre - 75

DIA-7- A DOS QUARTS DE DEU DE LA NIT

● **PERSPECTIVES SOCIO-ECONÒMIQUES
DEL CAMP A LLEIDA**

Per RAMON MORELL I ROSSELL - Economista de la "CAMARA OFICIAL DE COMERCIO E INDUSTRIA" de Lleida.

DIA-14- A DOS QUARTS DE DEU DE LA NIT

● **HISTÒRIA DEL SINDICALISME A CATALUNYA**

Per JOAQUIM FERRER I ROCA - Historiador - Escriptor

DIA-21- A DOS QUARTS DE DEU DE LA NIT

● **PASSAT, PRESENT I FUTUR DEL SINDICALISME**

Per XAVIER CASASSAS I MIRALLES - Empleat de Banca - Excandidat a Procurador a Corts, pel Terc Familiar a la província de Barcelona.

DIA-29- A DOS QUARTS DE DEU DE LA NIT

● **LA DONA EN EL MÓN D'AVUI**

Per M. AURÈLIA CAPMANY I FARNÉS - Escriptora.

LLOC:

Local social de

LA FEMOSA - ARTESA DE LLEIDA

i us hi esperem !

GOBIERNO CIVIL
DE
LÉRIDA

Sección de Administración General

Fecha: ...18-11-75.....

Negdo: ...12-10.....

Núm.: ...1164.....

N/Ref.:

S/Ref.: ...escrito 3-11-75.....

Asunto: ..Resolución.....

En contestación a su escrito referenciado solicitando autorización para que pueda celebrarse el día 21 del actual a las 21,30 horas una conferencia bajo el tema "Pasado, presente y futuro del sindicalismo" por D. Javier Cassassas y Miralles, en el local social de la Agrupación cultural La Femosa, comunico a Vd. que he resuelto denegar el permiso solicitado.

La presente resolución no es definitiva en vía administrativa y contra ella puede interponer recurso de alzada, directamente o por conducto de este Centro, ante el Excmo. Sr. Ministro de la Gobernación en el plazo de quince días.

Dios guarde a V. muchos años.
EL GOBERNADOR CIVIL,

D. Casimiro Gallart Carulla - Pte. Agrupación Cultural La Femosa - ARTESA DE LERIDA

Cicle de Conferències

Febrer - 1.976

PROGRAMA

DIA - 6

A DOS QUARTS DE DEU DE LA NIT

● **POBLAMENT PREHISTÒRIC A LES COMARQUES DE LLEIDA**

per JOAN MALQUER DE MOTES
Arqueòleg i Degà de la Facultat de Ciències Prehistòriques de la Universitat de Barcelona

DIA - 14

A DOS QUARTS DE DEU DE LA NIT

● **PASSAT, PRESENT I FUTUR DEL SINDICALISME**

per XAVIER CASASSAS i MIRALLES
Ex-candidat a Procurador a Corts per la província de Barcelona
Empleat de Banca.

DIA - 21

A DOS QUARTS DE DEU DE LA NIT

● **LA ROMANITZACIÓ**

per MIQUEL TARADELL i MATEU
Professor de la Universitat de Història de Barcelona.

DIA - 28

A DOS QUARTS DE DEU DE LA NIT

● **HISTÒRIA DEL SOCIALISME A CATALUNYA**

per JOAQUIM FERRER i ROCA
Historiador - Escriptor.

LLOC:

Local social de

LA FEMOSA - ARTESA DE LLEIDA

i us hi esperem !

artesa de lleida

DIA DE LA VILETA

Dins dels actes organitzats pel DIA de la VILETA, s'instal·larà en aquest carrer d'Artesa, i a unes quantes cases, les exposicions d'eines populars següents:

- I - Ceràmiques i coses de la llar en desús**
- II - Claus i ferros forjats**
- III - Eines de pagès velles**
- IV - Fotografies de cases i seller de la Vileta**
- V - Papallones i insectes de la Comarca**

Aquestes EXPOSICIONS restaran obertes tot el dia 25, de les dotze del matí fins a les vuit de la tarda, i els següents diumenges de maig, només al matí.

Hi haurà parada del llibre català

DIA 24
JULIOL-1977

ARTESA DE LLEIDA

Festival de Cançó Popular

Amb la participació de:

JAUME ROMAN

Grup All i Oli

Gloria MAÍN

Jordi Oró

FERRAN I TERESA

GRUP CALIU

Edita: Grup. Cultural "La Femenó"

El Grup de Recerques Arqueològiques de La Femosa

Una de les seccions amb què compta l'Agrupació Cultural La Femosa és el Grup de Recerques Arqueològiques, el qual aglutina des de la seva constitució a totes les persones que tenen un interès directe o indirecte per aquesta disciplina que promou el coneixement del nostre passat més remot. Aquest grup ha jugat un important paper en el coneixement del Patrimoni Arqueològic d'importants zones de les comarques de Ponent, especialment del Segrià i de Les Garrigues, la qual cosa ha tingut un ampli ressò a tota Catalunya.

Es tracta d'una secció formada per persones de diversos llocs i procedències que han treballat i treballen per la protecció i difusió del Patrimoni Arqueològic d'Artesa i dels seus entorns.

Quant al tema de protecció, els objectius marcats ja des del primer moment del seu funcionament ha estat el coneixement exhaustiu d'aquest patrimoni, per la qual cosa s'efectuaren intenses campanyes de prospecció arqueològica a les valls dels rius la Femosa, Set i Vall Major.

Aquests treballs comportaren la localització d'una sèrie de jaciments de tots els períodes, que han significat un avenç molt important en el coneixement de la prehistòria i protohistòria de les comarques de Ponent.

Els resultats d'aquestes campanyes de prospecció, efectuades durant la dècada dels anys setanta i els primers anys de la dels vuitanta, foren realment espectaculars. En primer lloc, per què es localitzaren un nombre important de jaciments paleolítics i neolítics a "l'aire lliure", la qual cosa ha representat un canvi important en la panoràmica que es tenia sobre aquests períodes a les comarques de Ponent i de retruc a Catalunya. La localització d'aquests jaciments ha possibilitat que l'estudi d'aquests períodes s'hagi d'enfocar des d'una nova perspectiva.

Així mateix es descobriren diversos jaciments pertanyents a les primeres etapes de l'Edat del Bronze. Aquest fet evidenciava la presència a les nostres terres d'un important hàbitat a "l'aire lliure", a diferència d'altres zones de Catalunya on aquestes etapes de l'Edat del bronze

eren conegudes a través de l'hàbitat en coves, o de les sepultures.

També la intensa prospecció efectuada en aquests indrets posà al descobert diversos poblats del Bronze Final i ibèrics que venien a complertar les localitzacions efectuades per altres grups d'investigadors en zones veïnes de la vall del Segre. Es localitzà de la mateixa manera una important necròpoli de la Primera Edat del ferro, que ha representat una valuosa contribució al coneixement d'aquesta etapa de la protohistòria catalana.

S'han trobat així mateix diversos jaciments d'època romana i medieval, i atès que la majoria estan situats en llocs plans i de conreu, ha estat possible gràcies a aquesta prospecció sistemàtica i al coneixement exhaustiu que es tenia del territori.

Tota aquesta tasca de prospecció i localització ha estat recollida a l'Inventari del patrimoni Arqueològic de Catalunya elaborat pel Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya, fet que possibilita una protecció efectiva d'aquests jaciments, atès que la protecció va implícita al coneixement; i a partir del coneixement que se'n té es pot establir l'estat en què es troba i les mesures que cal prendre per a la seva salvaguarda, que la majoria dels casos passa per la col.laboració dels respectius Ajuntaments a partir de la seva

inclusió en les Normes Subsidiàries de Planejament.

És interessant i necessària la presència d'aquests grups de recerques en el nostre territori per la protecció efectiva i control que exerceixen sobre el patrimoni, a partir del coneixement profund que tenen del mateix, per la proximitat en què s'hi troben i per la vigilància constant que en fan.

Però la tasca del Grup de Recerques no s'ha reduït a la localització de jaciments i a la seva protecció immediata, sinó que ha realitzat una tasca de difusió científica d'aquest patrimoni molt important. Així la majoria de jaciments i materials arqueològics recollits han estat estudiats per especialistes de tota Catalunya, la qual cosa ha suposat que la tasca efectuada hagi tingut un ressò important al nostre país. Avui es pot dir que les valls de la Femosa, Set i Vall Major són, a nivell arqueològic, de les més ben conegudes pels arqueòlegs dels nostre país.

S'ha col.laborat també en excavacions arqueològiques que s'han desenvolupat en aquestes àrees i que han donat uns resultats francament bons, les quals han contribuït al coneixement del nostre passat. I al mateix temps s'han dut a terme directament excavacions arqueològiques en jaciments d'aquestes valls, prèviament

seleccionats pel seu interès i rendiment científic. No sols s'ha col.laborat o s'han realitzat excavacions si no que s'han incentivat estudis i treballs especialitzats per part de professionals de tota Catalunya.

En aquest aspecte de difusió s'ha de destacar el muntatge del Museu Local Arqueològic amb el suport i col.laboració de l'Ajuntament d'Artesa i el seu manteniment constant. I en aquesta tasca es de destacar l'edició de la revista "Quaderns del Grup de Recerques Arqueològiques de La Femosa", de la qual ja n'han aparegut cinc números i que representen la majoria d'edat del grup. Pensem que és molt important aquesta iniciativa ja que possibilita donar a conèixer els jaciments més interessants de la zona i també perquè aquesta revista és de les poques de les nostres comarques (en algun moment ha estat l'única) que es publica de forma regular, fet que es

podria fer extensiu a tota Catalunya, en un moment en què les publicacions arqueològiques no estan a l'altura del gran desenvolupament que han sofert les excavacions i investigacions que s'estan efectuant.

Per acabar voldriem afegir que és molt important pel país la presència de grups com el nostre per la tasca quotidiana que efectuen en la salvaguarda i difusió del Patrimoni Arqueològic, fet que comportarà en el moment que s'escrigui la història de l'arqueologia catalana del període que va dels anys cinquanta fins la transferència de competències en aquest camp a la Generalitat de Catalunya, es veurà que els grups com el nostre han tingut un paper fonamental en el desenvolupament de l'arqueologia del país, sempre des d'una posició de respecte i estimació digna d'elogi.

Josep Gallart i Fernàndez

**EL
PALEOLÍTIC
A
LA
VALL
DE
LA
FEMOSA**

*PUBLICACIONS DEL
GRUP DE RECERQUES
ARQUEOLOGIQVES
DE "LA FEMOSA"*

ARTESA DE LLEIDA - 1976

**QUADERNS
D'ARQUEOLOGIA**

**DEL GRUP DE RECERQUES DE
"LA FEMOSA"**

1

ARTESA DE LLEIDA 1986

**QUADERNS
D'ARQUEOLOGIA**

**DEL GRUP DE RECERQUES
DE «LA FEMOSA»**

**Aproximació al Neolític de les comarques
del Segrià i les Garrigues**

2

ARTESA DE LLEIDA 1987

**QUADERNS
D'ARQUEOLOGIA**

**DEL GRUP DE RECERQUES
DE «LA FEMOSA»**

**Avanç de l'estudi de la necròpolis d'incineració de
La Pena (Torregrossa, el Pla d'Urgell)**

3

ARTESA DE LLEIDA 1988

**QUADERNS
D'ARQUEOLOGIA**

**DEL GRUP DE RECERQUES
DE «LA FEMOSA»**

**El jaciment del Paleolític Superior
de la Bauma de la Peixera d'Alfés
(Segrià, Lleida)**

4

ARTESA DE LLEIDA 1989

**QUADERNS
D'ARQUEOLOGIA**

**DEL GRUP DE RECERQUES
DE «LA FEMOSA»**

**El jaciment del Bronze de Minferri
(Juneda, Les Garrigues)**

5

ARTESA DE LLEIDA 1990

ANÈCDOTES DE PRIMERA HORA

Per assabentar-nos dels tràmits a seguir per a legalitzar una agrupació cultural, vam anar al "Gobierno Civil" a informar-nos. No teníem idea de res. Allí mateix ens van proporcionar uns estatuts (acabats d'aprovar) d'una agrupació (quina coincidència) d'Artesa de Segre; s'anomenava, si mal no recordo "Club de Lectores". Aquests estatuts després d'adaptar-los a les nostres necessitats els vam anar a presentar al Govern Civil, d'una manera informal per a assegurar-nos que els havíem adaptat correctament. I sí, es podien aprovar el que no estava bé, però era el nom de l'entitat, ja que nosaltres només parlàvem de l'Agrupació Cultural i prou. Ens van fer adonar que d'agrupacions cultural n'hi havia arreu però totes tenien un nom propi que les diferenciava. No hi havíem caigut, com que tots ha-

víem format part de "L'Agrupació Jovenívola" ens semblava que amb "Agrupació Cultural" ja en teníem ben bé prou.

Qui nom li posarem?, ve-t'ho aquí el problema. No recordo amb precisió quantes reunions van fer ni el tip de discutir. Van sortir uns quants noms, és clar (un era "La Campana de Sant Ramon), però, cap no ens agradà prou, el de la "Femosa" semblava el més convincent, però no era pas acceptat per tothom, ja que la gent tenia ben present que la Femosa s'assemblava més a una claveguera (ja llavors) que a un corrent fluvial, però poc a poc es va anant acceptant. Al cap de vint-i-cinc anys aquelles discussions ara semblen ridícules.

Un altre problema que es va plantejar i que semblava insalvable era la gent que havien de signar els estatuts per a

presentar-los a la seva aprovació, ja que resultava que només els podien signar els major d'edat (majoria d'edat que, llavors, s'esqueia als vint-i-un anys), doncs resultava que dels prop de cinquanta joves que treballàvem per a formar l'agrupació només uns vuit o nou eren major d'edat i es necessitaven, com a mínim dotze signatures. En aquell temps que ningú no es volia comprometre a donar una signatura, ens va costar molts esforços per a

trobar quatre o cinc persones fora de l'agrupació que ens vulguessin donar el seu suport. Al cap i a la fi els vam trobar.

L'Agrupació Cultural "La Femosa" va ser inscrita al "Registro Provincial de Asociaciones" l'u d'abril del 1967 amb el número 82. Costa de creure, ara que a les nostres comarques han sorgit tantes agrupacions i ateneus, que llavors en tota la província només n'hi hagués 82 de reconegudes.

A. Costafreda

Visados los presentes Estatutos de la AGRUPACION CULTURAL LA FEMOSA, con forme a lo prevenido en el art. 3 de la Ley de 24 de diciembre de 1964, haciéndose constar que ha quedado inscrita en el Registro provincial de Asociaciones con el nº 82.

Lérida, 1 de abril de 1967
EL GOBERNADOR CIVIL

INSCRITA EN EL REGISTRO DE ENTIDADES JURIDICAS DEL
MINISTERIO DE INTERIO CON EL C.I.
625069949

"La Femosa" en la transició política

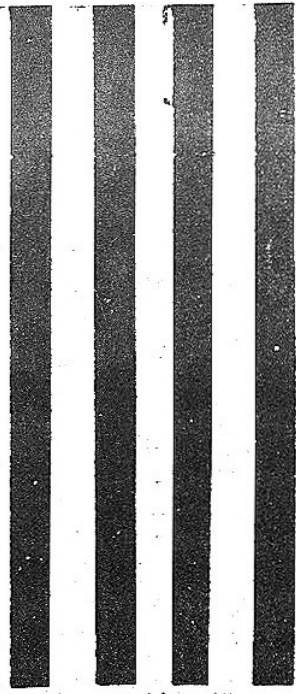
Quan va morir el general Franco, l'Agrupació Cultural "La Femosa", ja portava uns quants anys de vida i per això mateix tenia una llarga experiència organitzant actes de tot tipus, sempre, és clar, fent equilibris entre el que era permès de fer i allò que hom volia fer. La normalització lingüística era (i és encara) una de les preocupacions més constants de l'entitat, per això totes les seves circulars i actes eren sempre en català.

A la mort del Dictador, "La Femosa" va portar a terme una intensíssima activitat cultural; conferències, festes populars, recitals de cançó etc. etc... Repassant cartells anunciadors d'aquestes activitats, podem llegir (com a conferencians) el nom de destacats polítics i sindicalistes de llavors, al costat de personatges de la cultura tant rellevants

com la Maria Aurèlia Capmany, Joan Maluquer de Motes (tots dos de grata memòria), Miquel Terradell (Premi d'Honor de les Lletres Catalanes) i un llarg etc.

En aquell temps "La Femosa" que tenia el seu Local Social a Cal Tomàs, va tenir especial interès a convidar els representants dels partits polítics de nova formació (o els qui començaven a treure el cap després del llarg "hivern"), a que vinguessin a Artesa a presentar, públicament, els seus programes. Algunes d'aquestes presentacions, com la del PSUC, van estar prohibides expressament pel Govern Civil, però sí que van venir a "La Femosa" després d'altres sol·licituds.

Ha plogut molt de llavors ençà, però va bé, de tant en tant, fer memòria, i ara, ens sembla, s'hi escau.

mitins a Artesa de Lleida

Dissabte 26 de Març
a les 10 de la nit

Local Social LA FEMOSA

Per una CATALUNYA Nova

PARLARAN:

Joaquim Arana

Manuel Lladonosa

Xavier Maurel

**PARTIT SOCIALISTA
DE CATALUNYA**

(Reagrupament Adherit als Principis de la Internacional Socialista)

PSC
IIII

Edim: P. S. C. - Dipòsit Legal L-134/1976 - Imprimeur: Artigraf - Lleida

PER CATALUNYA, LA DEMOCRACIA I EL SOCIALISME

PARLARAN:

Pere Ardiaca

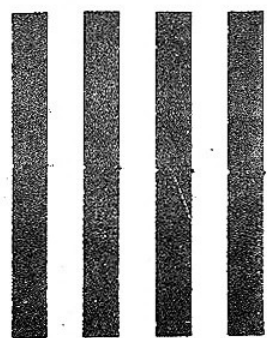
Magda Ballester

Modest Panadés

**Al local de l'Agrupació Cultural
«La Femosa» d'Artesa de Lleida**

Diumenge dia 27 a les 12 del migdia

Dep. Legal L-88/1977

**FRONT NACIONAL
DE CATALUNYA**

ARTESA DE LLEIDA

Conferencia

"Les Llibertats Catalanes"

INTERVINDRAN:

Pere Culleré

Joan Cornudella Feixa

Josep Guillem

Data: Diumenge dia 6
Hora: 12 del migdia
Lloc: Agrupació Cultural
"LA FEMOSA" Plaça Major

Edita: F. N. C. - Imp. ARTEGRAF Lleida

GOBIERNO CIVIL
DE
LERIDA

Ruego a V.S. tenga a bien comunicar a la Agrupación Cultural - "La Femosa" de esa localidad, remita a este Centro una póliza de tres pesetas para reintegro de la instancia por ella presentada.

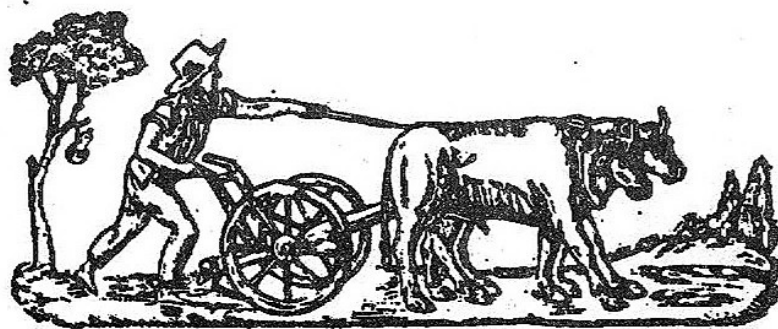
Lérida, 19 de julio de 1.972

CURIOSITAT

Sr. Alcalde Presidente del Ayuntamiento.- ANTESA DE LERIDA.-

LA FEMOSA

25 ANYS